

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De rigorositate iudicij in quo agetur primo de iudicantibus: secundo de
iudica[n]dis: tertio de modo iudicij. sermone. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

maris odio se habet. Et h est regulare q
 quaro fuit interio: amor in hac vita: tan
 to ibi est incertus odium. Sic per in exēplo
 vitarū cuiusdā de q scripti in pdictio ser
 mone: pre. iij. Tertius ordo legis hāa
 ne: etia puerit in dānatis: cui pcepta sūt
 tria: scz honeste viuere/ aliā nō ledere: ius
 suū ynicuiqz tribuere. In istis. de iust. z lu
 re. in pan. z. l. iustitia. s. lictis. ff. eo. ti. z in
 pbemo decretalū. Ibi em nlla honestas
 est: imo omis idoneitas: z pueritas. Itē
 ibi dicitur se inuicē in qctum possunt: z p se
 quent nō reddunt debitū amozē sibipps:
 qui glit tenet reddere primo suo. Ro.
 iij. Reddere oibus debita. Et infra. Ne
 mini qdē debeas: nisi yr inuicē diligatis
 Semp etiā peccare desiderat/ z nihil bo
 ni meritorij pnt velle: vel opari/ qd nota.
 Bar. xij. Ligatis ma. z pe. mittite eū in
 re. et. Per pedes notat volūtas p manus
 fo opatio. Tertius istoz ligat triplici vñ
 culo. Prio ligat vinculo culpe pterite. vñ
 vñ. h. vj. Quis z supremo cū lumie vi
 ta relit: Non tñ oē malū mifer: nec fun
 dit: oēs corpe excedūt pestes zc. Ergo
 exercens penit. veterūqz maloz. Suppli
 cia expēdūt. Scdo ligat vinculo obfina
 ti. p. iij. zc. Sc. i. r. Adcunqz pōr fa
 cere man: tua: instant opare: qz nec opus
 nec ratio/ nec sapientia/ nec scientia erunt
 apd inferos: q tu pparas. Tertio vinculo
 pene: quā sp cupit fugere nec pnt. Qnd
 leg. in lib. de cōst. In eternū nō obtime
 bāt: nūqz ipsam grām habebāt: sic nec in
 hac vita hie curauerūt. Eccl. xj. Si cecis
 derit lignū ad austrū: vñ ad aqilonē in qctū
 q loco ceciderit: ibi erit. Itē Greg. i. vial.
 Et in de. r. xv. vi. Qualis hic qdē egre
 dit: real iudicio pntat. Octaua pena
 est lucē. Bar. xij. Ibi erit hōr/ z stridor
 dentū. Tho. i. iij. di. l. q. q. ar. iij. q. iij. In
 fieri corpali duo inueniūt: quoz vnus est
 lachrymaz resolutio. Et qctus ad h: hōr
 corpalis in dānatē esse nō pōt: qz post die
 iudicij desecente motu pnt mobil: nō erit
 aliq gñatio/ z corruptio vel corpalis alce
 ratio. In lachrymaz resolutioe opret esse
 illū: dumois gñatione: q p lachrymas ol
 scilicet. Itē qntū ad h corpalis fiet: in dā
 natis esse nō poterit post resurrectionem.
 Corpora em dānatoz nō solū ab exercitio

si affligunt: sed etiā ab interio: fm q cor
 pus imutat ad passionē anie in bonū/ vel
 malū/ z qctū ad h fiet/ carnis resurrectio
 nē iudicat. Et ruder delectatōi culpe/ q
 fuit i aia z in corpe. Tho. Nota etem qd
 legit in horologio sapiētie de luctu z la
 meratione: quā faciūt dānati zc. Itē p eul
 tadis tor z tātis pentis dānatoz: oremus
 humilit om̄m dicētes illō Job. i. Dimitte
 g me: yr plāgā paululū dolorē meū: scz p
 psiam anteq vadā: z nō reuertar ad fraz
 tenebrozaz: z opertā mortz caligine/ terrā
 miserie: z tenebrāz vbi vmbra mortz/ z nul
 lus ordo: sed sempiternū horoz inhabitat.
 Qd nob pcedere dignet iudex nri: in vni
 uersali iudicio futurū chris Iesus. Amē.

De iudicantib. Ser. xij.
Demerētia agi

Dere zc. Supra fmōe prio dictū
 est d decimo motiuo: mō sequit
 tur pdicare de vndecio motiuo: ad pniaz
 pagendā: qd est iudicij rigorositas. Et cō
 sideratiōe nāqz ipi? diuini iudicij/ qd val
 de rigorosus ē dānatos. iuxta illd Hor
 ribile ē incidere in man? dei viuētis: iur
 get i nobis timoz: ex q ois in nobis pnia
 salutar: iuxta illd Eccl. xvj. scdm aliā lit
 terā. A timore tuo dñe pcepim: z qst par
 tursum? z pperim? spūm salutis. Et p
 uerb. xvj. In timore dñi declinat a malo.
 Itē de vniuersali iudicio erit pmo. de par
 ticulari iudicio/ qd fit in morte cuiuslibet
 omicito nūc. Et si vñ de isto pdicare: vide
 qd scripti Dñica. iij. aduent. Sermonē:
 q incipit. Qui iudicat me dñs est. De vni
 uersali g iudicio erit duplex consideratio.
 Prima erit de iudicantib. Scda de iudica
 tis z d modo iudicij. De pma erit sermo
 iste. De scda dicit infra fmōne sequenti. Sa
 luter pgo Baria zc. Prio fundamēto
 fmōnis/ q est de iudicantib in iudicio vñ:
 z q: fit dubiū de illis inferus. Oitur de
 iudicatis theologialis questio.
 Quert vñ oēs in iudicio vñ iudicah
 butur. Arguit q sic. habet Actū. xj. vbi
 dicit de chro/ q pstituit: ē ab eo iudex viuoz
 rū z mortuoz: h oēs sūt vñ vñ mortui g
 oēs iudicabūt. i oppositū iudicij erit p
 discussionē meritoz/ vñ demeritoz: h par q

De Penitentia

Nulla nulla habuerit merita vel demerita
qz meriti vel demeriti in actu consistit: &
oēs non iudicabunt: & sic q̄stio manet pro
vtraq; pte dubia. ¶ Ad questionē respō/
dendū est: fm̄ Ric̄. sup. iij. sen. dist. lxxij.
ar. i. q. vj. q̄ in illo iudicio erit de meritis &
demeritis disceptatio: & p̄ meritis/et p̄ de/
meritis retributio: q̄tum ad retributionē
oēs iudicabunt: qz augetur supplicii ma/
lor: tam hoim q̄ angeloz: & gaudium bo/
noz: tam hoim q̄ angeloz: boni em̄ ange/
li q̄uis tam habeat suā retributionē essen/
tiale: tamē p̄ ministerio qd̄ nob̄ exhiber:
recipiunt aliqd̄ accidentale gaudiū: & ma/
li angel̄ p̄ malis q̄ bonis pcurant: recipi/
ent graue supplicii. p̄ retributionē autē re/
probz corporoz hoim augetur supplicii: &
electoz augetur p̄miū: vt inferi? decla/
rabitur. qm̄ autē ad d̄scussione nō oēs iu/
dicabuntur: qz fm̄ Greg. vj. li. moral. vltra/
mediū: & magistrū hui? di. c. ij. alij iudica/
bunt & p̄bunt: vt illi q̄ aliqua bona habu/
erunt p̄mixta suis malis: sed mala finalit̄
p̄ponderauerūt & p̄ualuerūt: alij nō iudica/
bunt & p̄bunt: vt illi q̄ quoz mala fue/
runt ip̄mixta bonis: vt illi q̄ fundamē/
to fidei caruerūt: alij iudicabuntur & salua/
bunt: vt illi quoz mala fuerūt p̄mixta
malis: sed bona p̄ponderauerūt & p̄ualue/
runt: alij nō iudicabunt & saluabuntur: vt
illi quoz merita ita fuerūt p̄fecta: q̄ nul/
lis malis aut paucissimis fuerūt p̄mixta:
vt vni p̄fecti et etiā puuli purgati ab oī/
ginali pctō: qui dixerunt ante liberari/
bitrii ysum: & angeli. Arguēta ad partē
primā p̄cedunt de iudicio q̄tum ad retri/
butionē & p̄miū. Ad partē scđam paret
solo ex dictis in questione ad scđm: dicen/
dū q̄ p̄cedit de iudicio disceptatiōis. Ad
argumentū dicit q̄ p̄cedit de iudicio qm̄/
tum ad retributionē agam? igit peniten/
tiā ad quā nos exhortant p̄ba p̄assum/
pta: & sic de alijs. ¶ Pro introductionē ser/
monis est notādū: qm̄ sacra theologia fit
q̄stio. Quis erit iudex in iudicio vniuers/
sali. Et difficultas est p̄pter aliquas septu/
re auctoritates: que vident diuersa innu/
ere. Nam que dā scripture vident dicere: q̄
deus pater. Vñ Daniel. vj. Et antiqu?
dicit & libri aperti sunt. Per antiqu? autē

dierum intelligit de? pater fm̄ doctores.
Quedā vident dicere: q̄ iudicare p̄neat
p̄ modū attributiōis ad spiritū sc̄m: iuxta
illud. Jo. xv. Quū venerit ille. s. sanctus
spūs arguet mundā de pctō: & de iudicio:
et de iustitia. Quedā vero vident dicere:
q̄ iudicialis potestas p̄neat ad filioz dei:
iuxta illud. Jo. v. Pater nō iudicat quē/
q̄. Sed omne iudiciū dedit filio. Quedā
vero vident innuere: q̄ ad trinitatē vnū
deū p̄neat potestas iudicaria. ps. Deū
iudex iust? fortis & patēs rē. Et Deū.
xxxij. Si acvero vt fulgur gladiū meū:
arripuerit iudiciū manū meā: reddā vni/
onem hostibus meis: et his qui oderunt
me retribuā. Quedā vero scripture vident
tur innuere: q̄ iudicaria potestas p̄neat
at ad ch̄m fm̄ q̄ homo: iuxta illud. Jo. v.
Sicut pater habet vitā in semetipso: sic dedit
et filio: vitā habere in semetipso: & po/
testatē iudiciū facere rē. Quedā vero vident
denū innuere: q̄ oēs sc̄i erunt iudices:
iuxta illud. Sap. iij. Iudicabunt sc̄i mal/
tiones: & dñabunt p̄li. Item. i. ad Cor.
v. An nescitis: qm̄ sancti de hoc mundo
iudicabunt. Pro declarationē hui? quest/
ionis est notādū: q̄ potestas iudicaria
seu iudicare p̄t competere alicui q̄ntū/
citer: seu q̄ncq; modis potest intelligi rē.

Primo p̄ modum p̄ncipalis iurisdic/
tionis.
Secdo p̄ modū p̄marie delegatiōis.
Tertio p̄ modū assessorie cōmissiōis.
Quarto p̄ modum p̄bationis.
Quinto p̄ modū cōparatiōis.
¶ Primo ergo modo iudicaria p̄as ad
petit solt deo. Sancte Trinitati. Pater &
filio: & spiritū sc̄o. Sed p̄ quadā approp/
riationē p̄as ista attribuit p̄one filio. Ra/
tione p̄as ista attribuit p̄one filio: et ratio p̄/
tio est: qz p̄ria forma iudicij: et ratio p̄/
tio quā iuste iudicat: est lex sapientie et ver/
tatis: q̄ est in mente iudicantis: qz sine ea
nullū iudicare rectū est. Vñ dicit. Sap. i.
Diligite iustitiā: q̄ iudicetis terra. Et qz
l? ē sapientia genita: & vitas a p̄e p̄cedit
& ip̄m p̄fecte resp̄ntās: nō p̄ne iudicaria
p̄as attribuit filio dī. Prop̄terea legit Jo.
v. Pater omne iudiciū dedit filio. p̄ modū
marie p̄as. ¶ Secdo modo p̄t p̄neat ad
iudicaria p̄as p̄ modū delegatiōis: sicut
p̄nceps faceret aliq̄ iudice delegari

diare p se. Et h mo hec prās cōpetit chō
 fm q hō. **Uñ** Dan. vi. **Aspiciebā** donec
 throni postē sūt: r antiqui diey. i. de^o pas
 sedit. **Et infra.** **Et ecce** in nubibz celi qñ si
 l^o hōis veniebat: r vsq ad antiquū diey
 puenit: r i spectu ei^o obruleit eū: r dedit
 ei prāez r honorē r regnū. **Et nota** prāte
 iudiciariā. ps. **De^o iudiciū** tñū regl^o da
 rē. honorē. i. pontificale. ps. **Tu es sacer**
 dos rē. **Apo. xix.** **Habebar** in vestimēto
 suo r in femore scptū. **Rex regū** rē. **In q**
 innuit q prās iudiciaria fuit hōi chō de
 legata dū dē. dedit ei prāte rē. **Que** qdez
 prās h pnciat ad merū imperiū: qd nihil
 aliū est q hōe gladij prāte ad aniauerē
 dū in facinorolos hōies. vt dicit rex. in. l.
 imperiū. ff. de iu. om. iudi. **Derū** autē im
 periū de iure ciuili dlegari nō possit. vt in
 l. j. ff. de offi. ei^o cui man. est iu. nihilomin^o
 de iure diuiso se^o est. vt in. c. eps. ne cle. vl.
 mo. li. vi. **Et hec** qdē delegatio iudiciarie
 prās facta ē a deo zuenies ipū chō qñ
 dupli rōne. Prima p^o dignitatē capitis
 hōis em fm nām huanā est caput totius
 ecclie: mra illū **Ep. j.** **Ipm** dedit caput
 sup oēm eccliam: q est corp^o ei^o. **Uñ** r de^o
 oia subiecit sub pedibz ei^o. **Ps.** **Dia** subie
 cit sub pe. ei^o. **Et** sō digne pfectus est chōs
 iudex a deo: qz ad iudicē pncet hie prāte
 subditos coercedi. **Uñ** **Eccl. vii.** **Noli** q
 rere fieri iudex: nisi valeas ptere irripere
 iudicatos rē. **Uñ** **Jo. v.** **Sic** em p^o hz rē.
 r prāte dedit rē. **Sup** q rex. de **Aug.** ex
 ponēdo prāte. **Dedit** em nō qdē p^o cōdi
 tione nature: qz sic oēs hōies hmoi prātes
 hōis: h nec pncet ad grāz capitis quā chōs
 in hūana nafa accepit. **Secda** rō zuenien
 tie fuit p^o cōueniētie affinitate ipsius ad
 hōies. **Sic** em dē **Do.** **De^o** p causas me
 chas tanq p^o p^o p^o effectus opaf: et tra
 iudicat hōies p chōm hōiem: vt sic suau^o
 iudiciū hōim. **Uñ** dr ap^o **Heb. iij.** **Non**
 hab em^o pontificē q nō possit cōpati infir
 mitatibz nris. renarū p oia pro sititudine
 abiq p^o. **Adeam^o** **Scū** fiducia ad thro
 nū grē ei^o: sic r dñs pmit ter **Petrz** nega
 re chōm: quez nō p^o ficere dūposuerat oib^o
 suis. vt ex fragilitate sua quā ipse in seip^o
 fuit exptus: mel^o sciret cōpati infirmita
 tib^o subditoz: vt ait **Greg.** r in decre. l. di.
 sōi. derādū. **Tertia** rō: qz in finali iudicio

vt **Aug.** dr sup **Jo.** **aderit** resurrectio cor^o
 porū mortuoz: q suscitāt de^o p filū hōis
 sic p eundē chōm suscitāt anias inqntū est
 fili^o dei. **Quarta** rō est: qz sic **Aug.** dr in li
 bro de p^o b^o dñi. **Rectum** erat vt iudicādi
 videret iudicē. **Iudicādi** em erāt hōis/et
 mali. restabat vt in iudicio forma dei hōis
 nis solte: sedm hōiez r malis oñderet: forū
 ma dei bonis soltis resuaret. **Quita** rō est
 p^o meritū ipū^o chōi. **Qz** em p dei iustitia
 pugnauit r vicit: r iniuste iudicat^o est r cō
 gnatus: sō meruit inqntū hō esse iudex:
 vt alios iuste iudicet. **Uñ** ipse dr **Apo. iij.**
Ego vici r sed i throno p^ol mei. **In** thro
 no at intelligit iudiciaria prās: p^o illū ps.
Sedit sup tro. q iud. iust. **Et** h^o p^o h^o aut
Job di. ad chōm. **Causa** tua qñ impij ius
 dicata est: iudicium cāmz recipies. **Job**
xxxvi. **Nota** iudicata est. glo. a **Pillaro** qñ
 impij r pe^o q^o impij. **Qz** si latro vl^o homi
 cidā acriter capit: nō alit^o zdenat^o nisi p^o
 fiat p^ocessus ordinari^o: dar^o terminis r of
 latronibz ad pbandū r reprobandū. **Sed**
 chōs abiq p^ocessu in ordine iudiciario con
 denat^o nō defecit se nō appellauit: h rā q^o
 agn^o corā rōndere se obmutuit. et sic ouis
 ad occisione ducet^o est: r nō apuit os suuz.
 sic pdixerat **Es.** **ppha. iij. r. j.** **De. ij.** **Qui**
 cū malediceret nō maledicebat: quū pare
 ret nō cōminabat. **Nec** al^o appellauit p
 eo: q^ouis in iure ciuili in cā capitali al^o p
 cōdenato possit etiā inuito appellare. ff. de
 appel. l. nō em. **Nō** quū dr iudiciuz cāmz
 recipies. glo. vt iuste iudices. **Iustū** est em
 vt q iuste iudicat ab aliq/illū iudicet. **No**
 ta em qd refert **Greg.** in. iij. dial. de **Theo**
 dorico ipatore: q **Joāne** papā r **Simacū**
Patriciuz iniuste iudicauit r occidi fecit:
 r post morte vilis est a qdā sctō eremita i
 insula **Liparū** habitāre: ab eisde hōs zdena
 uerat duci r p^oict in infernuz. **Pro** q facit
 qd dr lex ciuil. v3 vt qd q^oqz iurz i alū sta
 tur: ipse eode iure vraf. ff. qd d^oqz iurz. in
 rubro r nigro. **Uñ** puerbiū est. **Parere** le
 gē quā tu ipse tuler. **Tertio** mō iudicare
 p^opetit scis pfect^o: q fuerit paupes volūta
 riq r i statu pfectois existēt. sic fuerit apli:
 cereriqz scis ap^o hōz vitā pfecte imitātes. sic
Dñle. **Frācile.** **Hierony.** **Aug.** **Grego.**
Darti. **Anton.** **Bādictus.** cereriqz scis
Uñ dñs **Dar. xij.** **Amē** dico vob: q vos

De Penitentia

q̄ reli. oia z secuti estis me in regna. quuz
fede. fl. ho. in se. m. s. se. z vos sup se. duode
cim iudi. xij. trib⁹ isrl. Nota reliq̄tis oia.
nō solū exteriora sed etiā interiora. i. affe/
ctū ad bona spalia in regnatioe. Nota q̄
duplex est gnatio/z duplex regnatio. s. aie
z corporis. Gnatio est p creatioē ad esse
Pro declaratioe notādū q̄ pncipal causa
q̄re de⁹ creauit mūdū fuit p̄p̄ oītionē ex
cellentie sue/z p̄p̄ gliaz suā creatur⁹ osten
dendā. iuxta illud Prover. xij. Intuerſa
p̄p̄ semetipm opar⁹ est dñs. Hoc p̄supp̄
lito/notandū q̄ de⁹ voluit oīdere potētā
z imutabilitate suā: q̄ de⁹ est sol⁹ inuerti
bilis z imutabil. Dal. ij. Ego dñs et nō
mutor. Et in h̄bñ dī maxia potētia dei: q̄
ipse sol⁹ est imutabilis: rā oīm mutatioū
q̄ remotionū in vniuerso. iuxta illd Boe.
Strabilisq̄ manēs: das cuncta moueri.
Creaturae ḡ oēs ex natura sūt mutabiles
quū sint pure spūales. sic sunt angel⁹: q̄ ex
nihilō creati sunt: ita nālū ad nihilū redi/
gent. Un̄ z peccabiles zc. Ipi creati sūt z
miki ex eis peccauerit Naz z in angel⁹ suis
reppit prauitate Job. Vide de h̄ qd̄ sc̄p̄i
dñica. ij. aduen. smone q̄ incipit. Sc̄p̄ote
qm̄ p̄e est regnū dei. pre. j. Sic zc. Crea
ture im̄tre ex spū et corpe. s̄c̄ boies. Ro.
yii. Vanitati ei. i. mutabilitat: creatura
s. hūana subiecta est. Sol et astra. q̄ q̄uis
sint incorruptibilia nālū q̄ntū ad sub am:
tū sunt mutabilia q̄ntū ad locū et q̄ntū ad
q̄litates accidentales: sic z elemēta. Juxta
illd ps. cij. Intro tu dñe zc. Ipsi peribūt
zc. Sc̄da rō est p̄p̄ diuie sapie ostēsiōe: q̄
ex malo sc̄it eligere bonū. Et in h̄ zc. osten
dit diuina bonitas. q̄ yr ait Aug. in enchir.
De⁹ est ita bon⁹: q̄ nullū malū sineret sic
ri. nisi ex eo eliceret aliq̄d bonū. Datus
aut bonū fuit securū ex h̄ q̄ h̄o fuit factus
peccabilis. nā p̄p̄ p̄m̄ p̄mi hois incarna
tus fuit fili⁹ dei/z sic de⁹ fact⁹ est h̄o: z ex
cellētissime magnificata ē natura hūana/
et supra nām exaltata. Heb. ij. Nūq̄ em̄
angelos app̄bendit/s̄ semē Abrae app̄bē
dit. Is cantat ecclia in ceretū bñdictioe. O
felix culpa/q̄ talem ac tantū meruit h̄re re
demptioe. O certe necessariū Ade p̄m̄:
qd̄ ch̄i morte deletū est. Et hoc q̄ntuz ad
vtrūq̄ sexū. sicut p̄z in ch̄o z p̄gine m̄re
ei⁹: q̄ exaltata est sup choros angelorū ad

celestia regna: qd̄ est maritū bonū. Non
autē hoc fuisset nisi h̄o fuisset peccabilis.
Un̄ sup illd verbū. j. Tim. j. L̄bis venit
in bñc mundū yr peccatores saluos facer
ret. dicit Glo. Nulla cā veniendū fuit ch̄o
dñs/nisi p̄ctōres saluos facere. De hoc vi
de Tho. pre. ij. q. j. ar. ij. Tertia causa est
p̄p̄ diuie clemētie declaratioe: que tāta
fuit/yr filiū suū vellet mori p̄p̄ p̄ctōz oī
missionē. Un̄ ecclia. O inextimabilis el
lectio charitatis: yr seruū redimētes filiū
tradidisti. Jre Ro. v. Comēdar autē de⁹
charitatē suā in nobis: qm̄ cū inimici essem
mus/recōciliati sum⁹ deo per mortē filij
ei⁹. Ostendit etiā sc̄do in h̄ clemētia dei z
partētia: in supportando tot p̄ctā q̄ q̄d̄
in iniuria diuie mactatis in vniuerso ex
be cōmittūt. Ro. ij. An diuitias bonitat⁹
ei⁹: an paciētie et lōganimitatis cōtinuā
zc. Tercio ostēdit diuina clemētia in conu
tendo p̄ctōres ad p̄niam: et cor p̄ctā m̄la
ricorditer remittēdo: qd̄ est maximū op⁹
dei. Un̄ sup Jo. xij. Dicitur boz facer
dicit Aug⁹. q̄ malus est op⁹ dei ex impio
facere iustū/q̄ creare celū z terram. Et ex
clesia dr in collecta. De⁹ q̄ oīpotentiā suā
p̄cēdo maxime z miserando manifestat.
Quarto ostēdit diuina clemētia in h̄o ma
tozē vtilitatē grā ch̄i hūane nature cōu
lit/q̄ fuit vānū qd̄ itulit eidē p̄ctm̄ Ade.
sicut p̄bat ap̄s Ro. v. q̄ ex p̄ctō Ade in
fecta ē natura hūana q̄ntū ad p̄ctm̄ op̄s
nale dūtaxat: qd̄ ex natura h̄i. P̄ctm̄ au
tē actualia nō ab ip̄o orabim⁹ sed ex nā
volūtate cōmittunt. Sed grā ch̄i libera
uit nām hūanā ab oī p̄ctō originali z p̄m̄
ali. Jre p̄ctm̄ Ade fuit causa p̄ quā hūana
natura p̄ctm̄ orabit: sed grā est cā nō solū
remissionis p̄ctōz/s̄ collatiois vniuersū
donoy. Jre p̄ctm̄ Ade fuit spale vīgē ad
mortē ch̄i: q̄ mortuo liberant oēs qui ba
ptizant: s̄ grā ch̄i est etna. Jre in plur
grā ch̄i est nata descēdere q̄ culpa Ade
q̄ si aliq̄ fieret nō p̄ vīā feminalez/s̄ alio
mō p̄ute diuina: sicut ch̄is. v̄ de manu v̄
de pede vel corā alicui⁹ hois/sic Euan⁹
p̄beret originale: z sic culpa Ade ad illū
nō exēderet: sed bñ exēderet ad illū grā
dei/z necessariū esset istā baptizari. p̄p̄
caracterē baptismale recipientū. rā p̄p̄
p̄ceptū saluatoris adimplendū. De q̄

Jo. ij. Nihil qd renatus fuerit ex aqua & s. Jo de apls Ro. v. Nō sicut delictū ita et donū. Si em vni? delicto mlti mortuis? multo magis gra dei et donū in gra vni? hois iesu chri in plures abūdaue. Patz q̄ quō declarata est z magnificata maxima clemētia dei p̄f p̄m hois: qd nō cōtigit s̄t hō peccabil nō fuisse. Quarta ratio est p̄f diuie iusticie cōmendatōez. Iusticia nāq̄ diuina p̄sistit in hoc: vt p̄miet bo/ vos z p̄miat malos. Null? autē hō fuisse malus si peccabil nō fuisse: imo neq̄ bo/ vus. vt infra patebit in p̄tima rōne. Et iō ad h̄ vt diuina iusticia cōnderet in redditiōe p̄mior q̄ debent bonis: z in redditiōe sup/ plicior q̄ debent malis: fuit expediens vt hō peccare possit. Et hāc rōne rāgit apls ad Ro. ij. De? volēs cōdere itā. i. iusticia suā z notā facere potētia suā: fustit inuit in multa parietia vasa tre in interitū vt ostē dederit diuicias glie sue in vasa m̄sē die/ q̄ p̄parauit in glia. Quinta rō est p̄f hūane p̄ritis laudatiōe sine exaltatione. Que em vni? aut q̄ laus esset hois nō peccādo si peccare nō posset: p̄fecto nulla. Sic nec laus aialū b̄uorū/ aut autū/ aut p̄ficiū q̄ nō peccat: q̄ carent libertatis arbitrio zc. Consequēter nō esset dign? hō corona glie: q̄ vt ait apls. ij. Tū. ij. Non corona b̄i m̄i q̄ legitime certauerit. Laus ē est z virtus: q̄n h̄z z libertate z oportunitate peccādi z amore p̄ritis abstinet se a peccō. In d̄. Eccl. xxi. B̄tūs vir q̄ inuē. est s̄/ ne ma. Et infra. Qui potuit transgredi z nō est trāsgressus: mala facere et nō fecit. Et p̄ hoc p̄z r̄nō ad primā rōne supra in p̄tariū allegat. p̄ quā arguit q̄ cōpeten/ it? finis b̄ritudinis acq̄ret ab hoie/ si fa ctus fuisse in peccabilis: q̄ bec rō p̄suppo nit salum. q̄ imo p̄p̄tētus finis b̄ritudi nis acq̄rit a creatura rōnali vel intellectu ali/ cū p̄tate peccādi q̄ sine tali p̄tate/ per rōne tā dictā. Et tā aliter iūderi p̄t: sic pa tebit infra rōne. vij. Serra rō est p̄ter bo/ noz exercitatiōe. s̄ vt boni exercitent: nō solū p̄ p̄nitare ad peccandū z fomitez q̄ in hoie est: sed etiā p̄ altos malos hoies et de mones: z cōsequēter bonoz merita ex pa tietia z victoria auferent. Si em nō eēt mali hoies: multa merita et virtutes de/ essent bonis: q̄ vt ait Sen. Daret sine

aduersario p̄tus. Si nō fuissent tyranni/ defuissent nob̄ martyres: q̄z exemplis ad magna p̄stantiā puocamur. Et si nō fuiss/ sent Herodes. Pilat. Caiphas. Judas: z ceteri emuli chri: nō fuisset clarificat? si li? hois p̄ morte/ nec hoim gen? redēptū. z sic d̄ alijs martyrib/ vt dictū est. Fuit q̄ pueniēs vt hō peccabilis fieret: vt possent esse in mūdo hoies peccōres: q̄z p̄curatiōe bonoz merita auferent. Unde saluator Bar. xv. B̄ti estis: cū vos maledixerint hoies zc. Gaudere iterum merces v̄za zc. Hāc rōne p̄firmat Aug. loq̄ns d̄ casu p̄i mi hois. xij. de ciuit. dei. in fi. c. xxvij. Luz igit (in q̄) hui? futuri calis hūani de? nō esset ignar? cur eū nō sineret inuidi angeli malignitate tēran. Nō mō qdē q̄ vincet ret incert? s̄z nihilomin? p̄ci? q̄ ab et? se mine adiuto sua glia/ idē ipse diabol? fue rat seroz glia maiore vincend?. Septima rō est p̄f rōi? vniuersi decoroz. Dio cur? declaratiōe notandū q̄ disparitas p̄rium p̄tinet ad decorē vniuersi. exē p̄z i mltis. Exē in corpe hūano. Quāuis em ocul? sit nobilit? mēbrū pede/ z sic vni mēbrū al tero nobilit? aut vili? r̄i oportunū fuit p̄ de in corpe facer. q̄ si oia mēbra eēt ocl? nō possz eē corpe hūanū: nec sic decoraret z eēt ornātū. Sic ager pulchrior appet in vere p̄f diuersitate florū/ colorū/ odorū/ et figurarū. Vñ d̄ Aug. lib. xix. de ciuit. dei. c. xij. q̄ odor est parū dispariūq̄ rerū sua cuiq̄ loca tribuēs dispositio. q̄ vt d̄t apls ij. Tū. ij. In magna domo nō solū s̄t vasa aurea z argētea/ s̄z etiā lignea z fictilia. et qdā qdē in honore/ qdā in p̄tūliā. sic vt/ stis colorū varietate fit pulchrior. p̄. Ait rit regi. zc. Vñ ad p̄positū. Si hō eēt im peccabil/ tollerēt decor z p̄fectio vniuersi: ad cur? vniuersi p̄fectoz fuit necariū eē q̄ druplicē d̄miciā nāz h̄ntū intellectū. Que daz em natura q̄ fin se z de sui nā peccare nō p̄t: sic est de? sol?. Quedā p̄o est q̄ de sui natura peccare qdē p̄t/ s̄z p̄ gram nō: sicut sunt angeli beati z anie beate. Quedā p̄o z tertio est q̄ peccare p̄t/ sed p̄t re surgere a peccō: sicut hō viator. Quedā q̄ peccat p̄t s̄z nō p̄t resurgere. sicut demo nes z aie dānate. De q̄b d̄ Bar. xxij. Li gatis ma. z pe. zc. Si igit hō peccare non posset: deficerz iste decor: z p̄fectio vniuer

De Penitentia

si debuit hō apparere peccabilis: & sic id est qd pat. Et p̄ p̄z alia r̄sio. Ad p̄mā r̄sionē est in p̄mā allegari: q̄ sapiēs art̄ fer̄ nō t̄m̄ cōsiderat qd cōpetat p̄i edificij s̄m se acc̄tpe/ s̄ etiā s̄m p̄p̄tionē ad totū edificij, & id vna pars altā meliōrē facit. Ita etiā de vniūq̄q̄ facit in illa p̄p̄tione ad finē: s̄z qd cōpetit nature sue in ordi ne ad totū vniuersum. & sic r̄s̄det L. ho. in ij. sen. dist. xij. q. j. art. ij. in r̄s̄sione ad. j. ar. zc. Octava rō est p̄f creaturā d̄ditōez De^o etiā sic creaturas administrat: vt ipsas agere p̄p̄is motibz sinat. Quū s̄ natura/ le hōi sit ex libertate arbitrij agere debuit hōiez arbitrio p̄p̄o relinq̄re. Propter qd d̄t k̄riptura Eccl. i. v. De^o ab initio cōstituit hōiem/ & reliq̄t eū in manu cōstitij sui. i. in libertate arbitrij. T̄m̄ d̄t Tho. in ij. sen. di. xij. q. j. ar. j. in coepe q̄stionis. Quā illi creature cōt̄catū est nec cōdicabile fuit q̄ peccare nō possit p̄ cōditōe nature sue. hoc p̄tingit ex imp̄fectōe diuine potētie/ & imp̄fectōe creature: q̄ hoc recipe nō p̄t. Et etiā ex hoc q̄ qdā imp̄possibilitas cōtin geret ex imp̄licatōe d̄ditōez: s̄m Tho. Et p̄dicis his rōnibz p̄z r̄p̄sōto ad secū dā rōnē supra formatā in cōtrariū. vbi ar̄ guit q̄ de^o videt esse causa p̄ti/ cuz possit illū phibere & nō phibear: q̄a deus nō p̄t esse causa p̄ti neq̄ directe neq̄ indirecte. sic declarat Tho. ij. q. lxxi. ar. j. in coepe q̄stionis. Cōtingit t̄m̄ q̄ de^o aliquibz nō prebet auxiliū ad vitandū p̄t̄m̄. qd si p̄beret nō peccaret. S̄z hoc totū facit s̄m ordi nē sue sapie & iustitie/ cuz ipse sit sapia & iusti/ tia. T̄m̄ nō imputet ei q̄ ali^o peccat: sicut cā p̄ti. Sic gubernator nō d̄t cā submer sionis nauis ex h̄ q̄ nō gubernat nauē: sic nō subtrahit gubernatōez potēs & debēs gubernare. De^o aut̄ nō debuit facere hōi m̄t̄nē imp̄ccabilē/ nec phibere homines a p̄t̄o p̄ rōnes super^o annotatas. Ex q̄b^o p̄z q̄ p̄ueniēs est/ imo necariū ex d̄ditōe anie hōiem facere peccabilē. Am̄.

De iudicādis & mō iudicij.
Sermo. xij.

Penitentiā agi
re zc. Supra s̄mone p̄mo di
ctū est de iudicādis seu de iu/

dicādis/ q̄ erūt in iudicio vll. mō s̄d̄tur p̄ d̄i care de iudicādis & de mō iudicij. Salure tur pus s̄go zc. Pro fundam̄to s̄mō nis q̄ est de mō iudicij/ ont̄ de ip̄is iudicā dis theologicis q̄stio. Quērit. Vt q̄ oēs i iudicio p̄sonalit̄ cōparebūt vt iudicē tur. Arguit q̄ nō. Ar̄ maḡ. sen. in. iij. di. xlvij. c. ij. aliq̄ p̄ribūt & aliq̄ saluabūt q̄ nō iudicabunt s̄ illi in iudicio nō cōpare būt. igit̄. In oppositū. Litar^o p̄ cā crimina li tenet p̄sonalit̄ cōparere: sed oēs reprob̄i ad iudiciū vocabunt̄ p̄ cā criminalit̄: q̄ oēs op̄tebit p̄pere p̄sonalit̄: oēs ē electi p̄p̄ gabūt. vt h̄i. Bar. xij. Q̄s s̄ rā electi q̄ reprob̄i p̄sonalit̄ in iudicio cōparebūt: sic q̄stio manet p̄ ytraq̄ p̄e dubia. Ad q̄d nē r̄p̄ōndendū est s̄m R. i. h. de media vll. sup. iij. sen. di. xlvij. ar. j. q. iij. q̄ oēs in iudicio p̄sonalit̄ cōparebūt: vt p̄scitē singu loz in p̄ntia iudicis/ singulis patēat ad vt uine iustitie manifestatiōem. & vt vni d̄t c̄r̄st̄tēs & p̄ndientes p̄ sacra scripturā q̄ sic op̄tebit eos p̄sonalit̄ cōparere: vll. q̄ t̄tus se p̄parēt ne in rāra cōgregatiōe cōt̄ rāto iudicē/ extremā recipiant p̄s̄sionē. Et vt singuli iudicē q̄ ad hūanā nām vident̄ ad p̄solatiōez electoz/ & reprob̄oz amplio rem afflictionē. Reprob̄i em̄ in etus alpe ctu vehemēt̄ affligent̄. T̄m̄ de Apocal. vj. di. de reprob̄is dicētibz mōst̄o & p̄t̄i. Adire sup̄ nos & absco. nos a fa. sedē sup̄ thronū/ & ab ira agni. Ad argumētū d̄t q̄ oēs iudicabūt q̄ntū ad retributiōez: t̄m̄ aliqui q̄ non iudicabūt q̄ntū ad vllē p̄t̄oēz. & sic intelligit̄ verbū B̄ieg. Ega mus igit̄ p̄niaz: ad quā nos exhortant̄ ver ba passū m̄pta. & sic de alijs. Pro intro ductiōe s̄mōnis nota q̄ firma p̄lo est m̄ ta: q̄ duplex ē iudicij. Particularē: & b̄ occultū. S̄cōm̄ s̄o vllē: & h̄ erit manifestū. P̄t̄m̄ est in morte cuiuslibet: q̄ t̄m̄ d̄t reddet vniūq̄q̄ iuxta opa sua. De q̄ iudicā cio loquit̄ ap̄ls Heb. ix. Statutū est vllē hōibz semel mori: & post h̄ iudicij. Nota post h̄: q̄ post mortē reddit̄ equalēs retri butiō bonis & malis hōibz: nā in hac vita nec reddit̄ tal. Quare q̄dē sicut d̄t Eccl. ix. Vniuersa equē veniūt iusto & imo: bō no & malo: m̄udo & imundo: imolant̄ vniū mas & sacrificia p̄t̄enti. Nec etiā reddi